

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házszemben.

Hirdetések:

Egy hasábozott
soronként 5 kr-ával
számítottatnak.

Élethalál-harcz.

Debreczen, november 18.

A magyar parlamentben immár legkiméleltlenebb harc indult meg, mely szaturálva van gyanusítással, epés kifakadásokkal és személyes támadásokkal. Ez már a tökéletes bomlás képe, melyen aligha változtat azon körülmény, hogy lesz-e törvény az indemnitati-javaslatból, vagy sem? A most folyó harc a kisebbség és többség élethalál-küzdelmé s ki tudja hol fog véget érni?

A napirend vitának minden-
esetre vége lesz talán még e hét
folyamán s aztán magának az
indemnitinek a tárgyalása kerül
sorra. De ez a kuszált helyzet
éppen nem változtat; mert az
indemnitati kérdése újból jogot ad
a kormány általános politikájának
a tárgyalására. És ebből az ut-
vesztőből bölcs ember legyen, ki
a kivezetőt megtalálja. A pártok
között immár olyan tétovázó hasa-
dékot ázott a szenvedély, hogy
azokat szép szerével nem lehet
többé áthidalni.

Szó volt arról is, hogy az
országgyűlést feloszlatja Bánffy
és új választásokat rendel el. —

Ámde ez ezáltalán volna, mert
hiszen a kormánynak megvan az
óriási számbeli többsége s a vi-
szonyok elfajulásán az sem segí-
tene, ha még inkább megapadna
az ellenzék száma, a mi egyébként
nem kívánatos.

Hangok emelkednek, a melyek
nemesak a parlament válságától
tartanak, hanem az alkotmányt
féltik De hát ki fenyegeti az
alkotmányt veszélylyel? Ha a
parlament beteg, ez mindenestre
szomorú dolog s nagy kárára van
a közéletnek; de ebből nem kö-
vetkezik, hogy a magyar alkot-
mánynak kell csorbulnia. Annyi
bizonyos, hogy régen gyülemlét
össze a magyar közéletben annyi
keserőség, mint jelenleg. Harczok
azelőtt is voltak és vannak min-
denütt, a hol a nemzetnek alkot-
mányos képviselője intézi az ország
sorsát; de ennyire a feje tetejére
soha nem volt állítva a parlament
működése. Hibák is voltak min-
dig és mindenütt, mert hiszen em-
beri intézmény nem lehet tökéle-
tes; de a hibákat grorifikálni sem
kisérelték meg soha, csak ezekben
a napokban. Erre a szomorú sze-
repre vállalkozott a különben fé-
nyes tehetségű Tisza István, ki

ezzel csak még inkább provokálta
az amugy is forrongó ellenzék.

A másik részen viszont abban
rejlik a hiba, hogy az eszközök-
ben éppen nem válogatósak. —
Szinte meg kell döbbenünk, mi-
kor azokat a kifakadásokat olvas-
suk, a melyekkel Ivánka Oszkár
támadta a kabinet fejét. Ez már
nem obstrukció többé, hanem a
parlament forradalma, mely méltó
aggodalommal tölti el a jó hazafiak
szívét. Mikor a parlamenti tárgya-
lásokhoz párbajok szolgáltatják a
szenzációt, akkor a dolgok nor-
mális rendje teljességgel megszűnt
s a terrorizmus kezdi meg ural-
mát. A helyzet bizonytalanságát
pedig még inkább növeli az osz-
trák parlament válsága, mely még
az esetben is kétségessé tenné a
kiegyezés nagy művének a létre-
jöttét, ha a magyar parlamentben
a legpéldásabb volna a törvény-
hozás működése. Így azonban egy
baj helyett kettő támadt s nem-
csak a szomszédal nem vagyunk
képesek békességre lépni, hanem
ráadásul önmagunkkal is meg-
hasonlunk.

Ez a századvég közéletének
a reménytelen képe. Nem a par-
lamentarizmus hibája, hanem az

TÁRCZA.

Ingó tulajdon.

Irta: Serao Matild.

Az apja újságíró, az anyja nyelv-
mesternő. A fiúcska nyolcz éves, de már
tizenkét esztendőnek látszik, mert mái
igen sok különös dolgot tud és válasza-
mindenkit meglepnek. Volt már Velenczében,
Flórenczben, Nápolyban, de sokkal
fiatalabb volt, semhogy ez utazások be-
nyomásait megőrizhette volna. A vállait
vonogatja, ha egy gondoláról vagy a
Vezuból beszélnek neki.

Aludt már mindenféle fogadóban, az
elsőrangúknak, ahol úgy bántak el vele,
mint valami kis herczeggel s ahol azzal
mulatott, hogy minden perczen meg-
nyomta a villamos csengő gombját; volt
a negyedrendűekben is, hideg kényelmet-
len szobában, a hol csupasz volt a fal és
keskeny, kemény az ágy.

Ez a gyermek ebédelt már minden-
féle vendéglőben s megkedvelte a zagyva
étkeket és pikáns mártásokat; érti már,
mint hívja a pinczért, mint rendelje meg
a borjuhust tökehal-mártással, vagy ma-
jonnézzel. Mielőtt a vendéglőbe lép, így
szól az édesapjához:

— Papa, ha van pénzünk, foglyot
szeretnék enni szarvasgombával.

És a papa megrendeli neki. Másnap
aztán otthon egyszerű kecskesültet esznek
sok burgonyával.

A gyerek volt már minden színház-
ban, látta Aidát, Lohengrint, Faustot és
Poliutót; Aidát szereti a fekete leányka
miatt, Faustban a szép ördögöt kedveli,
Lohengriben a batytyut és Polutot ki nem
állhatja, mert abban mindebből mi sem
fordul elő. A Durann és Singer kisasszo-
nyokat nagyon szereti; a többiekkel nem
törődik. A felvonásokközben a papa el-
viszi a kulisszák mögé.

Ez a gyermek bátya Marini kisasz-
szonyinak, Tesseró kisasszony, megcsó-
kolta. Camyí kisasszony ezukorkát adott
neki, Pietriboni kisasszonyt pedig ő sze-
reti szenvedélyesen.

Éjfélkor még sohasem fáradt. Ha
otthon marad, a cseléd hiába igyekszik,
hogy meséket mondjon neki; ideges és
nem tud aludni. Újságból tanult meg ol-
vasni és ismeri atyjának író álnevét. Még
nem tud jól írni, de már rövid jegyzeteket
csinál a Napihírek rovat részére.

Mindig rossz a gyomra, mert otthon
egyik nap egy óraker eszik, máskor meg
nyolczkor, ma bordeauxit iszik, holnap
pedig savanyu rossz bort. Már tudja, mit
kell elküldeni egy kényelmetlen barátot
és mint kell a hitelezőkkel elbánni. Egy
napon jelen volt, amikor lefoglalták a
szülei holmiját, míg halovány édesanyja

sírt, az apja meg eltűnt. Az apja kétszer-
háromszor szenvedélyesen megölelte, meg-
csókolta, halkán megsugta neki, legyen
jó és ne okozzon bánatot magának; egy-
szer aztán kocsin hozták haza a papát,
alétlan, vérből boritva: egy golyó megse-
bezte a karját.

A betegség ideje alatt volt nem része
finom ebédben, sétakoicszásban, színház-
ban; ám a nyomor egyre nőit, a hitelez-
zők mind dühösebbek lettek, a mama
mindinkább gyöngült s a papa egyre
bosszus és n érger volt.

A gyermek tudja, hogy az apja
skeptikus és sok gunyos beszédet hallott
tőle a szerelemről, erényről és a hazáról.
Egyszer egész komolyan mondotta nekem:
„Mindben befoglaltatik egy jó pisztoly-
lövésben.“

A másik egyetlen leánykája egy
gazdag fogadósnak és már nincs édesanyja.
Az apa, a ki imádja, átadta a legidősebb
szobalánynak, hogy mindenüvé elvigye
magával a konyhába, pinczébe, padlás-
szobába, elegáns termekbe és szalonokba,
a kicsike legyen mindig vele. A leányka
tiz éves itt élt szünetlen járáskeles, a
szünetlenül váltakozó embertömeg kö-
zepette.

Bájos hálósobácskája van és piczike
tanulósobája, zongorával, de ha nagyon

Az őszi deny bekövetkeztével bátorkodom teljesen friss árukkal felszerelt
fűszer-üzletemet a nagyérdemű vásárló közönség becses pártfogá-
sába ajánlani. — Elvem pontos kiszolgálást adni és jutányos árak
mellett számítani.

Deutsch Lajos előbb Varga Lajos

fűszer-, csemege-üzlete 984-21

Placz-utca 38. magy. kir. főposta mellett.

embereké, a korszellemé, mely kiölte intézményeinkből a neme-sebb tartalmat és pusztán a formát hagyta meg számunkra. Egészen új nemzedéknek kell felnövekednie s új irányeszméknek kell betölteni az emberek szívét, hogy a nemzeti organizmus egészsége helyreálljon. Mert hibásak vagyunk mindannyian és a legnagyobb hibánk, hogy vaksággal vagyunk megverve, mert nem akarjuk belátni hibánkat, inkább az intézményt engedjük pusztulni, hogysem magunkban találalnánk kivételt valót.

Ez a századvég erkölcsi tragédiája, mely gyors felvonásokban visz bennünket a végkifejlet felé.

—ó.

Országgyűlés.

Budapest, november 17.

A napirend előtt *Kossuth* Ferencz szólalt fel, kérdést intézve *Bánffy*hoz a *Hentzi*-szobor ügyében kibocsátott hadiparancs felől. *Bánffy* ismét hangsúlyozta, hogy arról ő nem felelhet és hogy a többi felszólalások után fog részletesen nyilatkozni.

Utána *Eötvös* Károly beszélt, aki élesen támadta meg a *Hentzi*-szobor elhelyezését. *Rátkai* hasonló értelemben beszélt. *Hentaller* Lajos idézte *Tisza* Kálmán szavát, melyben *Hentzi*-szobra megkoszoruzását tapintatlanságnak mondta. *Bartha* Odón a nemzet arculásapásának mondja a hadiparancsot, valamint az utána felszólaló *Endrey* Gyula is.

Ezután *Boda* Vilmos állott fel hetedik szónoknak. Az ő mottója ez volt: — Háromszázötven év óta nekünk sohasem volt állandó békénk. Fél századonkint elülről kellett kezdeni a harcokat alkotmányukért és szabadságunkért.

A nyolczadik *Pichler* Győző volt. Ő volt az első, a ki rendreutasítást kapott. Mikor ugyanis elmesélte (*Hentaller* nyo-

mán), hogy *Hentzi* hogyan kért kegyelmet *Kossuth* Lajostól, azt mondta róla, hogy *gyáva katona* módjára letérdelt.

— *Holtakról* sem szabad ilyen kifejezésekkel nyilatkozni! — szólt közbe az elnök.

Hentaller felkiáltott:

— Hát *hősiesen* térdelt!

Igy korigálta ki magát csakugyan *Pichler* Győző. Különb ez a szónok a humor hurjait is pengette s a közös külügyminiszterről azt mondta, hogy az „*valami Krieghammer* nevű tábornok”.

Sikerült *Pichler*nek egy második rendreutasítást is kapnia. Azt mondta ugyanis: — Ilyen *alávaló merényletet* még nem követtek el a király és a nemzet ellen, mint *Krieghammer* ur.

— *Tartson mértéket!* — figyelmeztette az elnök.

— *Bocsánat*, csak ma reggel tudtuk meg a dolgot s nem volt időnk a *szavakat meggondolni* — mentegetődzött *Pichler* általános derűtség közben.

A kilencedik *Barabás* Béla volt.

Neki is volt egy erős mondása a tartalékban.

— A mint megvetem azt a fekete oszlopot, megvetem azt is, aki odaállítja, *Bánffy* Dezsőt.

*Irtózat*os zaj támadt.

— *Rendre!* *Gyalázat!* — hangzott jobbról.

— *Mi is megvetjük!* zugta a szélsőbal.

Szilágyi Dezső a legnagyobb erélyességgel esengetett közbe:

— A képviselő urat rendreutasítom. És nem fogom eltűnni, *hogy a házszabályok valamelyik tételét szétszakítsák.*

Szilágyi Dezső így kiáltott fel:

— *Nem azért ültem ebbe a székbe, hogy az elnöki nyilatkozatból gunyt engedjek üzni.*

Kubik Béla szólott tizediknek, *Olay* tizenegyediknek, *Balogh* László pedig tizenkettediknek s ő mint családapa botránkozott meg.

A tizenharmadik *Tóth* János lett volna, de ő eltávozott. Nem akart tizenharmadik lenni.

S most a felszólalások zuhataga után fölemelkedett *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter:

— Másfél óráig álltam a golyózáport nyugodtan, hallgassanak meg tehát önök is nyugodtan — kezdte a miniszter. S elmondotta ezután, hogy a hadügyminiszter a mai rendeletét a *magyar kormány tudta nélkül bocsájtotta ki*, a mint nem is lehetett másképen, mert ebben a dologban övé a kizárólagos rendelkezési jog. A magyar kormány azonban hozzájárul a rendelethez, mert a hadsereg szelleme csak a királyé lehet s a hadügyminiszter sértő szándékkal nem bocsájthatta ki rendeletét. Józan ember szantszándékkal nem akarhatja a magyar önértetét és büszkeséget sérteni s így ilyen szándék a belügyminisztert sem vezethette. Máskülönben a felháborodás feltétlenül jogosult volna. Igaz, *hogy a rendelet szerencsésebben is megválaszthatta volna egyes kifejezéseit*, de egészében minden politikától függetlenül csak a katonai kötelességteljesítés elismerését ezélezza. Hiszen olyan hadügyminiszter nem is képzelhető, a ki katonáinak nem a kötelességteljesítéséből akarna példát adni.

— Nagyon szomorú ez! kiáltott a szélsőbal.

— *Allítsák oda Haynau szobrát!* — mondta *Endrey* Gyula.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter erre azt jegyezte meg, hogy az a szobor nem is a *Hentzi* szobra. Valamennyi derék katonáé. De a *Hentzi*-előítélet sem jogosult, a mint azt az akkori magyar hadügyminiszterium aktáiból kimutathatja.

— *Bordereau* lesz az! — jegyezte meg *Pichler* Győző.

— *Nem az*, — mondta a miniszter. — Az akták szerint *Hentzi* a legjobb tábornok egyike volt...

— *Botrány*, hogy itt *Hentzi* mellett védbeszédet mondanak.

Thaly Kálmán *Fejérváry* aktáit, melyekből ezitált, hamisaknak tartja.

Végül a Ház elfogadta *Örley* Kálmán indítványát.

Hock!

(D). *Hock!*... Hát te is fiam *Brutus*? Kedves spiritiszta kollégánk, hát még te is? Mert hiszen a spiritizmus, mint lélekidézés, szálla lehet sokak sze-

sok ideig érkezik, akkor át kell engednie az ő helyiségeit is és ma az első emeleten alszik, holnap meg az ötödiken. A leányka egynegyed órát gyakorol a zongorán, angolul, francziául és németül fecseg. Az utasok mosolyognak feléje, beszélnek vele, megcsókolják és ő megtanulta, hogy ne boszankodjék e miatt, gépiesen mosolyogjon, meghajtsa magát és így szóljon: „*Jaime beaucoup la France Monsieur*”.

Az ismeretlen, közömbös arczok, melyek mindig érkeznek, mindig elutaznának, álomképek gyanánt vonulnak el előtte mind és ő már tudja, mint kísérje az utast az ajtóig és mint hajtsa meg magát, s mikor az elutazik.

Tud a *Table d'hotenál* étkezni és tudja az egyik tál ételt mellőzni és az asztalkendőjét összehajtani. Ismeri a szakács minden hibáját, a kotletteket, melyek a esonthoz tapadnak, a vaját, melyet háromszor használnak, a husmaradékot, melyeket pástétomtöltekeknek használnak, a főtt húst, mely, melyből négy nap mulva gombócot készítenek a ragouleveshoz, a lisztből készült fehér pudningot, a takarékosan elkészített apró gegsztenye pástétomokat és mosolyog a gyanutlan utasokon.

Észrevételei a pénzérek udvariasságának fokozatait a vény herczegné és kísérete, a gazdag, boldog ifju pár, a

felfuvalkodott bankár s a fecsegő képviselő iránt.

Megtanulta, mint kell megvetni a szegény embereket, kik egy udvari szobát kérnek a negyedik emeleten, kik nem jöttek le *Table d'hotel*hez, kik nem kávéznak a fogadóban, s kik a kézi táskájukban gyertyát hoznak magukkal mert a fogadóban egy lira az ára egy gyertyának.

Sokat lát és hall, a mikor a folyosón elhalad a félig nyitott ajtók mellett, a mikor ebéd után vagy este váratlanul a szalonokba lép: kétértelmű rendtelenséget a hálószobában, hölgyeket fésülőköpenyekben, urakat ingujjban, a mint a szakállukat festik, pénzéreket, kik lopva csókolják a szobaleányokat, vidám urakat kik eltévesztik az ajtószámot, árnyakat, melyek éjjel surrannak a folyosókon, szerelmes beszédeket... Ő lesüti szeméit, elsápad és mosolyog.

A mikor családi körben van a papájával, a bácsival és unoka testvérekkel, akkor hallja, mint tárgyalják a nagy üzletkérdéseket, az új terveket, melyekkel pénzt lehet szerezni, jobb kombinációkat az utazók zsarolására s a gyűlölet és megvetést, mit a gazda a vendégei iránt érez.

Két dolog foglalkoztatta tíz éves korában különösen. Annak a magas, szőke hölgynek alakja, ki három hónapig időzött náluk, a pénzt szórta, az ablakon

keresztül dobálta, egész Rómát fogadta, valamennyi pénzért foglalkoztatta — a kire a papája nagyon haragudott, mert sohasem egyenlített ki a számlákat, melyeket aztán különös módon rendezett, magához hivatva a gazdát, egy fél napon át mulattatta és aztán a legjobb kedvében elbocsájtotta; — és az a sippadt, sovány ur, ki csak fél napot időzött, két pohár vizet ivott, nem beszélt senkivel és délben — felvágva ütereit — megölte magát.

*

A tisztesség kedvéért a férj s feleség ugyanazon házban laknak, de bensőleg elváltak élnek. A nő a földszinten lakik, a férfi az első emeleten, a fueska a másodikon.

Együtt ebédelnek mindahárman, de a nő könyvet olvas az ebéd alatt, a férfi pedig ujságot; a gyermek ott ül kettőjük közt, nagy csodálkozó szemével fölvaltva, nézi a mamát, úgy a papát és némán eszik. A kicsikének nevelőnője és fiatal házitanítónője van. A mama időnkint leereszkedik annyira, hogy csipkeruhájában és aranyhímzésű papucsában jelen van az egyik leczkeórán. Úgy találja, hogy a fueska tulsokat tanul és halkán megmagyarázza a tanítónak az okokat, hogy miért. A gyermek lopva nézte.

Ha néha erőt vesz rajta az anyai érzés, reggeltől estig akarja magánál tar-

mében, de mint tan? krisztalizációja a keresztyén hitnek s ősz forrásához a szeretet és a türelemhez vezet vissza azt: te azonban kedves testvér, nem azon az uton jársz!

Ha azt állítom, hogy egy elkényeztetett rakoncátlan vásott kölyök igen kedves jelenség, remélem, igazat méltóztatnak nekem abban adni; valamint abban is, ha azt állítom, hogy az mindenkoron a szülők érdeméül tudandó be. Remélem tehát, nem sértem meg nemzetünket, hanem neki tulajdonítom az érdemet, hogy egy ily kedves ellenzékét tudott nevelni.

Az előzőleg felettünk uralkodó bécsi kormányok iránt érzett nagy szimpatianak volt ez eredménye, mert nincs oly cselekmény, melynek következménye ne legyen, kisebb vagy nagyobb, jobb vagy rosszabb, jelentékenyebb vagy jelentéktelenebb, de következmény mindig van; amint hogy a jelen obstrukciónak is lesz.

Az előző bécsi kormányzás úgy elidegenítette nemzetünket még a kormányzási eszmétől is, hogy ebben a szóban „kormány” mindenféle roszból, veszedelemből, nemzetellenességből, erőszakból, zsarolás és fosztogatásból, germanizálásból, elnemzetlenítésből stb. összegyűrt konglomerátót látott maga előtt. Ezzel a szóval „kormány” meglehetett bősztíteni, vadítani, rettenteni, mert a fogalom, melyet ez a szó agyába vésett, mindent magában foglalt ami rosz, semmit abból a mi jó volt.

Hát hogy ez az évszázadok alatt megrögzött fogalom az 1867-iki kiegyezés egy lehelleteré elmosódjék, eltűnjék? Nem volt a lehetségek közé számítható és ha a kiegyezés ivarából kikölt magyar kormány látására felbőszűdött a nemzet szőre, az minden öntudatossága mellett is megtörtént, mert a magába szedett vilamos érzelmek hatása megmaradt benne.

Mikor Kossuth Lajos megszólalt, mikor a balközép lobogót tüzött, ez a villany végigcsikázta a nemzet testét s a fölharogó ellenzék szorítván kebelére kiáltott föl: Ez az én szerettem, kibem nekem nagy kedvem telik! És az ellenzék attól kezdve a kilenczvenes évekbe egészen be, a csak fokoként tisztuló nemzeti fölfogásnak a legnagyobb elkenyveztetésig dedelgetett gyermeke volt. A magyar megyék ellenzékiek majdnem ki-

vétel nélkül, úgy hogy a kormányzást nem azok tették lehetővé. Sőt voltak idők, midőn bizonyos vidékeken, a kormánypártiságot nem is igen lehetett bevallani.

E szóra: „kormány”, — az ellenzéki ember elförmedt és a Rákócziak, Bocskayak, Kossuthok kardját keresve kapott oldalához. Ez a szó: „kormányparti”, — hazaárulást; ez a szó „ellenzéki” hazafiságot jelentett.

És ez így ment, így huzódott be a kilenczvenes évekbe egészen Wekerleig, a ki megszüntette a defizitot; és az egyházi törvényjavaslatokig, a melynek Irányi Dániel volt ősi szószólója, Kossuth Lajos a pártfogója, a nemzet élvitázhatatlan liberális érzelmé a talaja, melyben a mag azonnal erős csirát fogott.

A dévajkodásig, a rakoncátlankodásig, a fékezhetetlenségig elbizakodott és önhibébe esett elkényeztetett ellenzék, melynek minden nyikkanását, kukkánását, szavát s gondolatát éljennel és tapsal fogadott a kormányiszonyban szenvedő szüle már nem birt ekkor magával.

Azzal a gondolattal, hogy ő valaha a kormánynyal, ha mindjárt a tenyerén hordaná is az a menyországot, — egyet tudjon akarni. — kibékülni már nem birt és megszokva, hogy a nemzet minden ellenzéki prüsszentésre hozsánnát kiált és mint imádságra áment mond, — képtelen volt hitelt adni ama lehetőségnek, hogy mégis akadhat pillanat, melyben az — „anyám, rám nézett a macska” — fölkiáltással elpityeredésre fakadó gyermeket minden további bögeése daczára cserben hagyja.

Ugy történt pedig! Mert mikor az elbizakodott kölyök, az okosok minden intésének, a szülei érzelmek minden félremagyarázatlan nyilvánulása s az ország minden részéből nyilvánuló óhaj daczára is frontot csinált és a katolikus ultramontán reakcióval fogott kezét? A kiábrándult szüle összeszedte lelki erejét és a vásott kölyköt eltaszította magától! . . .

Nos hát Bánffyknak meg volt annyi esze, hogy a vásott kölyköt nem szedte fel a földről, hanem úgy, a mint a szülei taszítástól a földön elterült, ráeresztette a választások vizözönét, a mit a német

„Sünd floth”-nak nevez és elbocsátotta őket iszappal.

Hanem az az egynehány, amelyik még életben maradt, visszahozta az ő „ellenszegülő szellemét”, melyet a spiritizmus németül „degensatz deist”-eknek nevez a parlamentbe. A szent-írás szavai szerint „bukott szellemek”, melyek megakadályozói minden jónak, nemesnek és szépnek; ellenségei Istennek, a menyországnak; szövetségesei Luceifernek és a pokolnak! . . .

Hát te is kedves spiritiszta kollégánk Hock?!

Budapest a király előtt.

Budapest törvényhatóságának küldöttsége tegnap tisztelgett a királynál s átadta a főváros hódoló föliratát. A küldöttséget Márkus József főpolgármester vezette. Tagja volt Halmos János polgármester, Rózsavölgyi Gyula alpolgármester, Rényi Dezső főjegyző, Sipőcz László árvaszéki elnök, Tolnai Lajos, Ludvig János, Hüvös József, Helta Ferencz, Glükk Frigyes, Láng Lajos, Ráth Péter, Országh Sándor, Rupp Zsigmond, Scheich Károly, Sveiger Márton, Gombár Sivudar, Tattay Adolf, Hüttl Tivadar, Freyberger Pál, Benedek Sándor, Goldberger Samu, Mezei Mór, Tenczer Pál, Bálint Sándor, Hindy Kálmán, Ludvig Gyula, Mérő János, Herczeg Péter, Veinszeisz Lajos, Tóth László, Hudetz János, Dózsa Kálmán, Mautner Ödön, Svarcz Uimon, Orley Lajos és Medrey Zsigmond. A király az általános kihallgatás után fogadta a küldöttséget. A főváros nevében Márkus József főpolgármester a következőket mondta:

Felséges császár és apostoli király! Legkegyelmesebb urunk! Hnszonöt éve, hogy az 1872: XXXIV. törvényezikk alapján Buda és Pest szabad királyi fővárosok, valamint Ó-Buda mezőváros és a Margitsziget Budapest főváros név alatt egy törvényhatósággá egyesültek. Az országgyűlésnek felséged által szentesített elhatározása a székesfővárs életében egy szebb, dicsőbb korszaknak veti meg szilárd alapjait, az újjászületés, az erőteljes fejlődés korszakának. Ám az újjászületés nem következhetett be nehéz küzdelmek és áldozatok nélkül, a melyeknek terhe annál nagyobb súlylyal nehezedett reánk, mert hogy Budapestet az ország méltó központjává, felségednek méltó székhelyévé avattuk, nem csak a természetes fejlődés nyomán fölmerülő szükségletek és követelmények kielégítéséről, hanem egyuttal egy hesszu mult mulasztásainak gyors pótlásáról is kellett gondoskodnunk. A nemzetnek és a székesfőváros polgárságának együttes áldozatkészsége és a hazafias lelkesedése leküzdé a nehézségeket és ma, az egyesítés óta letelt negyedszázad határán önértettel, megnyugvással és a jövőbe vetett hittel és bizalommal mutathatunk a teljesített munkára és annak eredményeire. De a midőn azt tesszük, tekintetünk önkéntelenül felséged legmagasabb személye felé fordul, felséged felé, kinek uralkodói bölcsesége és székes fővárosunk iránt állandóan tanúsított meleg érdeklődése, atyai gondoskodása és fejedelmi támogatása tette egyedül lehetővé azt, hogy törekvéseinket siker koronázta. Engedje meg azért felséged, hogy a Budapest megalapításának negyedszázados fordulójának alkalmából lerakjuk örök hálánk, változhatatlan hűségünk és ragaszkodásunk adóját felséged trónjának zsamolyára — alattvalói hódolattal kérve felségedet, hogy székesfővárosunkat királyi kegyelmében, a melyre mindenkor érdeme-

tani a fiúskát. A gyermek látja, mint festi édesanyja szemöldeit, mint rizporozza karjait és nyakát, mint fődí be halvány pírrel az orcáit. A gyermek zavarodottan nézi mindezt és szereti a szoba illatát.

Ha a mama sétálni akar menni vele ostobán k, rosszul öltözöttnek találja és anyai hévvel egy öv szalagot köt a derekára, mi egy leányt illelne meg, gyönyörű csipkenyakkendőt köt a nyakára és így öltözött, órákig kell kocsznia édesanyjával a hidegen, felöltő nélkül; az orra kivörösödik s unalmában megtelek a szeméi könnyekkel. A mama köszön mindenfelé, mutogatja gyermekét, gyakran megcsókolja, megkérdezi, akar-e cukrot vagy valami játékszer: eljátsza a szerető anya komédiáját.

A villa Borgheseben, a Via dell Fontanában megállítja a kocsit és a fiatal urakkal mulat, kik bizonyos pikáns dolgokat mondanak el neki, miken felkaczag, míg a gyermek figyel és ő is érteni igyekszik valamit.

Gyakran kiszáll a kocsiból, hogy egy barátnőjét meglátogassa, egy óra hosszat marad és a gyermeket a kocsiban hagyja.

A szegény fiúcska könyves szemekkel vár, az idő hosszú neki s aki mindent tud, nnhány szemtelen szót dörmög.

Akkor aztán a mama megint megfelfeledkezik vagy két hétre a gyerekről,

reggel szórakozottan megcsókolja, vagy heves és ideges a mikor komornát hívja hogy vezesse ki, ha elsírta magát.

Időnkint szigorúan tilos a fiúcskának bemenni a mama szobájába. „Senkinek nem szabad bemeenni” mondja a nevelőnő mosolyogva.

Este megmutatja magát a mama kivágott báli ruhában, de a gyermek hiába nyújtja ki karjait a szép alak felé — a mama félti a frizuráját és elmegy anélkül, hogy megcsókolná, csak arra inti, hogy esendesen viselkedjék.

Más napokon reng a ház a nagy fogadó estéktől, bálaktól: megjelennek a szabó, szabónők, a szolgák virágokkal és az ajtókat csapkodják; már nem esznek délben és nem alusznak többé. Azután a signora teljes nyugalomnak engedi át magát, nem fogad senkit, izgatott és felbolondnak látszik.

A papa egész nap, néha egész éjjel is a házon kívül van. Három-négy hónapokint a papa és a mama rettenetesen veszekednek egymással a gyermek jelenlétében; aljas sérelmekkel illeték egymást, összetörik a butorokat, ájulás következik s a teljes válással való fenyegetőzés.

És a gyermek az előszobában, a konyhában hall mindent, a mit a eselédék a papáról beszélnek.

sek kívánunk lenni, a jövőben is megtartani méltóztassék. Éljen a király!

A beszédet lelkes éljenzés követte s a főpolgármester átadta a fölíratot. A pergamentre diszes betűkkel irt fölírat gyönyörű arany szelencében volt, a mely remek fehér bőrtokban volt elhelyezve. A szelence kódekszszerű antik könyvet ábrázol. Fedőlapján ezüsből van kiverve a főváros czimere. A czimer fölött 1873 és 1898. Az egész szelence egy korvikódeksz mintájára készült s Javerna Nándor tervezete.

A fölírat szövege a következő:

A király ő felsége a főváros küldöttségének a következőket válaszolta:

„Örömmel fogadom önöket, mint szeretett magyar székesfővárosom közönségének küldötteit, mert ez időpont, melyben szívesen vett hódolatukat előttem bemutatják, székesfővárosom történetének olyan határköve, a melytől önökkel együtt nemcsak megelégedéssel tekinthetek vissza a lemult negyedszázad munkában serény, eredményekben gazdag éveire, hanem megnyugvással nézhetek a távoli jövőbe is, mert eddigi munkálkodásukban biztos zálogát látom e város fölvirágzásának.

Mai székesfővárosom alkotó részét képező három városnak egyesítése meghozta üdvös gyümölcseit. Az anyagi és szellemi erők egyesüléséből kihajtott az az életerős sarj, melyet önök vannak hivatva ápolni, az eddiginél is nagyobbá növelni.

Magyar kormányaimnak és a törvényhozásnak gondoskodása újabb meg újabb kapcsolatokkal fűzték és fűzik egygyé a Duna két partját; a városrészeknek ekként mind közvetlenebb érintkezése az egyesülésben nyilvánuló előnyöket csak fokozni és biztosítani hivatvák.

Az eddig elért eredmények nyomán hiszem és reményelem, hogy egyetértő és békés munkálkodásuknak jövőben is meglesz a kellő sikere; hiszem és óhajtom, hogy székesfővárosom minden részeire kiterjedő belterjes fejlesztés útján a főváros felvirulása állandó leszen. Erre irányzott üdvös munkálkodásukra a Gondviselés áldását kérem, — küldőiknek pedig vigyék meg szívélyes üdvözlétemet.

A király papírlapról olvasta fel köszönő beszédét. Fölolvasása után néhány pillanatig nézegette a király a fölírat remek tokját s a küldöttség felé mosolyogva, visszavonult.

A tegnapi választás.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, november 18.

Debreczen törvényhatósága a közgyűlésen kimondta, hogy mélyen elítéli a parlamenti anarkiát és intézkedést kér a képviselőháztól, olyanokat, mely most és a

jövőre lehetetlenné teygek azt a parlamenti anarkiát, mely ezuttal az alkatmányos kormányzás lehetőségét teszi problematikussá.

A tegnapi városi választásról irván, alkalmoszerű fölemlíteni, hogy a közhangulat már régen nem nyilatkozott meg spontább módon a szabadelvű párt mellett, mint tegnap, amidőn öt törvényhatósági bizottsági tagot kellett választani. Mi a választás eredményét nem csupán a különben igen érdemes megválasztott polgártársak kiválóságának tudjuk be, hanem a közhangulatból ítélve, egyszersmind a szabadelvű párt fényes diadalának jelezzük.

Debreczen város polgárságának józan, komoly gondolkozása nyilatkozott meg a helyi választások alkalmával, a midőn a függetlenségek minden erőlködése megtört azon a szilárd meggyőződésen, a mely a szabadelvűpárt zászlója alá eddig sohasem tapasztalt mértékben hozta össze a választókat.

Örömmel és lelkesedéssel konstatáljuk a választások eredményét, melyet tegnapi tudósításunk kiegészítésül a következőkben közlünk:

Délután négy órakor zárták le a szavazást mind a három kerületben s a választásról a bizottságok a következő eredményt jelentették:

Piacz utcán 627 szavazatból beadott 356. Ebből esett
Kiss Áronra 336,
Szántó Sámuelre 326,
dr. Balkányi Miklósról 212.
Dr. Benedek János 142 szavazatot kapott.

Varga utcán 671 szavazatból beadtak 207-et.
Eritz Ernő kapott 191,
dr. Derekaszy István 7 szavazatot, a többi megosztott 6 egyén között.

Hatvan-utcán 434 szavazó közül 284 szavazott, még pedig
Csath Zsigmondra 147,
Bányai Istvánra 135,
egy egy szavazat esett Kis Áronra és Benedek Jánosra.

E szerint megválasztottak:
Kiss Áron,
Szántó Sámuel,
Balkányi Miklós,
Csath Zsigmond és
Eritz Ernő.

Az új város atyáknak már tegnap számosan gratuláltak a közbizalomtól kapott szép kitüntetéshez.

A vörös sapkások századosa.

Ma kísérték örök nyugalomra Hollaender Gyula bankigazgatót, volt 48-as honvéd százados. A jobblétre szenderültől kevesen tudják, ki és milyen ember volt ő? Csak a kik közelebb állottak hozzá, a kik ismerték eme egyszerű puritán lelkű, mindenféle sallang és czafrangtól ment ember természetét: csak azok tudják, ki volt Hollaender Gyula?

Maga a Hollaender-család legrégebb zsidó családok egyike, a kik Magyarországon annak idején letelepedtek. Hollandiából származnak, innen a nevök. A megboldogult ökapja, Hollaender Lázár Boldogkő faluban, Abauj megyében; — szépapja Leopold Féntában, Sáros megyében született. Nagyatya Márkus, első és legtekintélyesebb zsidó lakosa volt Eperjesnek. Apja Leó, kiváló hazafi és műveltségű ember volt. Kossuth Lajos nagyrabecsülte és a 48-as időben reá

bizta a hadipénztárt, sőt — rövid időn át államtitkár is volt akkori időkbén.

Hollaender kiváló nevelésben részesítette gyermekeit. Hazafias szellemben nevedett valamennyi. A szabadságharcban az alig 19 éves Gyula annyira kitüntette magát, hogy Klapka tábornok századosná nevezte ki. A szabadságharc lezajlása után, Leó — a megboldogult atyja — kénytelen volt kibujdosni a házból és csak az általános amnesztia folytán jöhetett haza, ahol nagy vagyonának csak roncsait találta meg. Gyermekeinek tehát dolgozniok kellett. Így került a megboldogult Hollaender Gyula ide Debreczenbe bankigazgatónak. Neje, megb. Fried Károly nagytekintélyű debreczeni polgárnak a leánya, a ki kiváló műveltségű és lelkületű asszony.

Ama ritka jellemekhez tartozik, a kik zajtalanul, esendesen gyakorolják a jót, a nemest, a szépet. Ő igazán teljesíti a biblia ama parancsát: amit jobbad teszen, arról ne tudjon a bal kezéd.

A megboldogultnak egyetlenegy fia maradt Hollander Dezső dr. kitűnő műveltségű ügyvéd. Apja természetét örökölvén, nem szeret nyilvánosan szerepelni, noha állása, műveltsége, puritán jellege és családi összeköttetésénél fogva, szép szerepet játszhatnék városunk társadalmi életében.

A megboldogult Hollaender Gyula ez év elején meghült, ágyba került, a honnap csak a halál váltotta meg 8—9 havi súlyos fájdalmaitól. Nemes lelkű neje és fia önfeláldozással ápolták.

Nyugodjék békében az istenben boldogult ott, a hova annyi sokaknak az igaz részvéte követi.

K. Zs.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaküldésére a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **Személyi hir.** Kiss Áron ev. ref. püspök hazaérkezett Miskolcra, hol Kun Bertalan ev. ref. püspök feleségének temetésén a gyász-isteni tiszteletet végezte.

— **A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma** a f. hó 13-án tartott gyűlésről lemaradt ügyek tárgyalása végett 1898. nov. 20-án d. e. 10 órakor folytatólagos gyűlést tart.

— **Csokonai születésnapjának megünneplése.** Tegnap délután 1/2 2 órakor nemes lelkesültséggel vonult ki a főiskolai ifjuság **Csokonai** Vitéz Mihály sirjához, hol emlékbeszédet Sipos Béla, joghallgató mondott, ki a legmelegebb szavakkal emlékezett meg a korán elhunyt költőről, kit mint a magyar Iira uttörőjét fénylő betűkkel irt könyvébe a költészet Muzsája. Utána **Acsay** Lajos, theologus szavalta el alkalmi költeményét, mely költői szépségeivel szintén lebilincselte a kegyelettel ünneplő hallgatóságot. Az ünnep második része 4 órakor a Csokonai-kertben folyt le, hol már a közönség is nagyobb számmal vett részt. Miután a főiskolai ifjuság élénkelte **Kölcsey** „Himnusz“-át, **Kun** Béla, joghallgató, lépett a költő szobra talapzatára s mondotta el költői lendületű emlékbeszédét, melyből a következő részt közöljük:

Annai sok alkalom, annyi sok momentum van, mely a mult idők fátyolán áttörve, költőnk alakját a dicsőség világosságában állítja elénk, de mégis mintha mind között

legszentebb lenne ez az alkalom, a születés-napi évforduló, mely jóval egy évszázad után is emlékeztet: Egy ily napon tünt föl nemzeti irodalmunk borongós egén szerényen, társtanul egy mély tűzü csillag, mely hamar lefutott ugya., mint az apostolok s népboldogító nagy emberek csillagai szokták, de fényes ívét ott hagyta az égen, mint szép pályafutásának leghűbb bizonyosságát s az a fényes ív ott ragyog még most is s hogy soha el nem halványul, a jövő letéteményese, az ifjuság tesz bizonyosságot reá.

Oh, derülj föl hát te bánatosan, melyre a művész keze annyi igaz vonást ültetett, hiven kifejezvé az a küzdelmet, hánykodást, sorsesapást, melyet nagy szíved az élet viharával büszkén szembeszállva, meg nem törve elviselt. S ha érzekedben a lant megzendülhetne, ugy-e nem dalolnál akkor nekünk lemondó éneket megcsalt szerelemről, szédült ábrándokról, félreismerésről, álnok irigységről, óh mert ez csak a multban vala nehéz osztály részed, — ha most élnél, ha dicsőült szellemed megjelenne s lángszavával beszélhetne köztünk, csak örülhetnél, csak édes önérettel zenghetnéd a győzedelmi dalt: Ime az én népem megértett engemet, szive összedobbant az én szivemmel, dalaim az ő ajkán esengenek, mert mi egyek vagyunk, én a nép gyermeke s a nép az én emlékemnek örökre élő megőrzője!

Oh, te szent szobor így példázod a halhatatlanságot!

Ó a miénk, mi az övéi elválhatatlanul s ebben van a bizonyosság, hegy akik ön-feláldozással és életük árán a nemzeti dicsőség sugar kévéjének egy szálát megfonták, mint Csokonai is, azokat nem feledjük s emléküket szent előttünk, mint az apostoloké, kiket az Isten szokott küldeni, hogy választott népe velök s általok győzzön akadályon, halálon, mindennen!

Majd a „Tihanyi ekhó“ eléneklése után pedig Kovács Kálmán, theologus, a magyar irodalmi önképző társulat elnöke, szavalta el lelkesülve alkalmi ódáját. Majd a „Szózat“ eléneklése után a kegyeletos ünnepe 1/2 5 óraker véget ért, melyen ott láttuk Komlóssy Arthurt, a Csokonai-kör buzgó a'elnökét, mely kör most a színészeti jubileummal való nagy elfoglaltsága miatt nem rendezhetett emlékünnepet Csokonainak. Ott voltak még továbbá dr. Erdős József, theologiai tanár, dr. Gulyás István, gymnasiumi tanár stb. Ismét gratulálunk a főiskolai nemes tanuló ifjuságnak, mely napról-napra jobban meggyőzi a nagy közönségét életképességéről.

— **Kuriai ítélet Gallovich és társai párbajügyében.** Gallovich Jenő volt debreceni jelenleg pécsi hírlapíró és társai ösmeretes párbajügyében az utolsó fórum, a kuria is meghozta ítéletét. Gallovich Jenőt a törvényszék 7 rendbeli párbajért két évi, a kir. tábla egy évi; Szathmáry Zoltán hírlapíró a törvényszék két rendbeli párbajért két havi, a tábla egy havi; Halász Lajos hírlapíró a törvényszék egy havi, a tábla 14 napi; Löw József hírlapíró a törvényszék 8 napi, a tábla 5 napi; Rédl Siegfried hivatalnokot a törvényszék 3 napi, a tábla 8 napi, Tarnay Albert gazdálkodót a törvényszék 14 napi, a tábla hat napi; Ormódi Vilmost a törvényszék 1 havi, a tábla 8 napi; Lindenfeld Ede hivatalnokot a törvényszék 8 napi, a tábla helyben hagyta; dr. Tervej Tamást a törvényszék 14 napi, a tábla 8 napi; Schlachta Jenő

földbirtokost a törvényszék 5 napi, a tábla helyben hagyta; Bodnár Géza hivatalnokot a törvényszék 8 napi, a tábla 3 napi államfogházra ítélte. A kir. kuria Losonezy Ödön kuriai bíró előadása alapján m. hó 25-én tartott ülésén a királyi tábla ítéletét indokainál fogva helyben hagyta. Az ítéletet legközelebb a törvényszéknél kihirdetik a vádlottak előtt.

— **A joghallgatók becsületszéke tárgyában** tegnap este 6 óraker közgyűlést hívott egybe dr. Bartha Béla jogkari dékán, melyen a becsületszék tagjait (minden évfolyamról kettőt) s póttagjait megválasztották Kun Béla, Vass Gyula a 3 ik évről, Balogh Sándor, Lakatos Gábor a 2 ik évről, Fráter Ernő, Váró Géza az 1 ső évről. — Póttagok: Madarassy Gyula, Szitha Sándor, Domokos Sándor.

— **Jótekonyság.** A Zóna-asztaltársaság — mint már évek óta — az idén is mintegy 50 szegény iskolás fiut — felekezeti különbség nélkül — látott el meleg téli ruhával. A felöltöztetés folyó hó 17-én d. u. 6 és fél óraker ment végbe. A tetőtől talpig felruházott fiukat a „Dréher“-féle vendéglőben meg is vendégtelték, mely alkalomból a jótekonyság társaságnak vezetősége és számos előkelő tagja gyönyörködött a szegény fiuk nagy örömeiben. A róm. kath. és az izr. elemi iskolák 1—1 növendéke jól betanult beszédben köszönte meg a nemes társaság kegyes jóindulatát, mire a társaság disznőke, dr. Wolafka Nándor püspök buzdította a fiukat hálátadosságra, szorgalomra és hazaszeretetre. És hogy a sors e mostoha gyermekeinek öröme teljes legyen, Biederman József mindegyiknek 1—1 koronát ajándékozott, mit a megajándékozottak és a kellemesen meglepett társaság riadó éljennel hálált meg. Azon tudatban, hogy a nemes eszeledet önmagát dicséri, csak a száraz tény regisztrálására szorítkozunk, mellőzve minden felesleges dicsőhymnuszt. De nem fojthatjuk el azon jámbor óhajunkat, hogy vajha sok olyan nemes czélú társasággal, mint a Zóna-asztaltársaság és még több olyan bőkezű polgárral, mint Biederman József dícselkedhetnék városunk.

— **Szerelmi tragédia.** Furesa eset történt ma Debreczenben, melyet munkatársunk így énekelte meg: Szép volt, ifju volt s már is meg akart halni. Oka az a már sokakat halálba kergetett reménytelen szerelem. Mert biz az ő szivecskéjének is féltve őrzött titka, szeretett ő is, csak hogy reménytelenül, mert a gondör bajszu gavallér nem hallgatott rimánkodásaira. Egy meggondolatlan pillanatban tehát el akarta dobni magát az életet, mely csak töviseket termelt neki. Ma akarta borzasztó szándékát végrehajtani a csinos bonné. Leemelt este az éléskamra egyik álványáról egy flaskót, melyben azt hitte, hogy kékitő eszencia van. Azután hóna alá rejtve, elment vele kemény szivü ideáljának ablaka alá, hogy ott hajtsa végre ördögi tervét. Meg is itta az üveg tartalmát, de nem a gondolt essentia volt benne, hanem jó snapsz, a mit a szerelmes szakácsnő egy hadfi részére tartogatott. A kisasszony pedig alaposan becsudálkozva elterült ez erős italtól a földön s a mit sem sejtő kemény szivü gavallér pedig jóízűen hortyogott lakásán. Elszállították az öngyilkos jelölt daloló kisasszonyt lakására.

— **Milyen idő lesz jövőre?** Mindenkit érdekel ez a kérdés. A gazdát, hogy tudja, mit remélhet, a fogyasztót, hogy már előre is busuljon, vagy bizalommal nézzen a jövő elé. Érdeklő a sétálókat a toalett szempontjából és érdeklő még azokat is, akiknek egyéb dolguk sines, mint — az időjárással gondolni. A jó öreg Falb tudja ezt. Nem is késik jóslataival. Mint minden esztendőben, most is

megjelent az ő könyve, amely felfedi előttünk a jövő időjárás titkait.

Nem kevesebb mint 23 kritikus nap lesz jövőre, vagyis olyan napok, a mikor — Falb teoriája szerint — különféle tényezőknek összejátszása légköri zavarokat okoz, földrengések és gázrobbanások hireivel tarkítja a nap eseményeit. Ilyen döntő tényezők pedig:

A holdnak a földhöz való közelsége, (perigaeum.)

A holdnak aequatori állása,

A napnak a földhöz való közelsége, (perihélium.)

A napnak aequatori állása.

Az új- és a teljes hold,

Nap- és holdfogyatkozás.

E tényezők különféle kombinációkban találkozhatnak és minél nagyobb a hatásuk, annál „kritikusabb“ a kritikus nap. Ehhez képest három osztályba sorozza Falb az ő kritikus napjait. Az első osztályba 1899-ben nyolcz nap esik, melyeknek rendje, fokozatok szerint a következő:

Augusztus 21.	Január 12.
Szeptember 19.	Október 18.
Február 10.	Julius 22.
Március 11.	Április 10.

A másodrendű kritikus napok száma 10, és pedig:

Junius 23.	Február 25.
Március 27.	November 3.
Április 25.	December 3.
Május 25.	Szeptember 5.
November 17.	Május 9.

Végül harmadrendű kritikus nap csak 5 van és pedig:

December 17.	Junius 8.
Január 26.	Julius 7.
Augusztus 6.	

Lássuk most már az időjárást.

Január hó első harmadában sok hó lesz és nem épp alacsony hőfok; a második harmadban kevés lesz a espadék, de annál hidegebb; a harmadik harmadban kevés hó és igen alacsony hőfok.

Februárban az időjárás nem mutat semmi érdekeset.

Március végére árvízveszedelmet és zivatarokat jósol Falb.

Áprilisban sok hó lesz, sok zivatar, sok espadék.

Május utolsó harmadában sok hó (örülhetnek a csunya lányok).

Juniusban sok espadék, zivatar, felhőszakadás, árvizek, esetleg még hóesés is!

Hát bizony ez a fél esztendő kevés vigasztalást nyújt Falb szerint. No majd elváltik mi teljesedik belőle.

x **Uj találmány.** Legjobb a Fáy-féle rögtön finomító és szépítő arezeréme. Zsirtalan! Higanyt nem tartalmaz! Egy tégegy 1 frt, hozzá való szappan 50 kr. Debreczenben kapható: Dr. Rotschnek V. Emil és Tamássy-féle gyógyszerertárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor.

Pénteken, november 18-án, („B“ bérletben) *Mártha*, opera.

Szombaton, november 19-én, („C“ bérletben) *Hadak útja*.

Vasárnap, november 20-án, délután 1000 év; este rendes helyárrakkal, (bérlet-szünetben): *Fekete rigó*, népszimű. Irta; Gécy István.

Hétfőn, november 21-én, („A“ bérletben) *Fekete rigó*, Gécy népsziműve.

Kedden, november 22-én, („B“ bérletben) *Mozgó fényképek*.

Szerdán, november 23-án, („C“ bérletben) *Mozgó fényképek*.

Csütörtökön, november 24-én („A“ bérletben) *Mozgó fényképek*.

Pénteken, november 25-én (B* bérletben)
Hunyadi László, opera.

Blaha Lujza Debreczenben.

Debreczen vendége lesz a jövő hét szombatján, november hó 26-dikán Magyarország legkedvesebb, egyik legnagyobb művésznője, Blaha Lujza asszony. Nincs abban semmi túlzás, hogy Debreczen azt a napot, amikor Blaha Lujza asszony a színpadra lép, ünnepnek tartja és az ő megjelenését kulturális eseménynek. Dícsőség és hódolat illeti meg Blaha Lujzát e hazában mindenütt, mert az ő művészete oly drága a magyar nemzetnek. Ez az egyetlen szép asszony több diadalt szerzett a magyar szellemnek és az ő nótái többet használtak a magyarság ügyének, mint egy sereg obstrukciós államférfi. Blaha Lujza művészete valóságos magyarosító szolgálatot tett Budapesten és hogy az ő művészetéből kisugárzó úde és hódító magyar szellem, mint a magyarosítás jótékony friss zápora áradt szét szerte e hazában. És ez a csodás asszony képviseli ma is a színpadon a legmagyarabb művészetet, a hódító és fölségeset.

A gondviselésnek mindig adósa marad a nemzet Blaha Lujzáért. Mint ahogy halát ápol a szívében mindazon nagyokért és zsenikért, akiknek alkotásai, művészete, költészete és tudománya erőssé, hatalmassá izmosította a magyar nemzeti szellemet.

Blaha Lujza művészete nem muló szórakozás, hanem nemzeti érték volt mindenkor és ezért őt méltón illeti meg az osztatlan hódolat, melyben részesül.

A nagy művésznő három éve járt itt nálunk utoljára. Azonban ez mitse változtatott a szeretet és azon kapeson, a mely a város közönségét ő hozzá fűzi és amilyen sajnálkozás volt itt a három évi távollét alatt, akkora nagy öröm lesz a találkozásnál, a mikor Debreczen hódolatának sokféle jelét teszi le az ünnepelt művésznő lábai elé.

A nagy művésznőt a színészet jubileumi alkalmatossága hozza Debreczenbe. November 26-án, szombaton lép föl a jubileumi estén.

* **Az aranyember.** Jókai nem hivatásos drámaíró, de azért érdekes minden színdarabja, aminthogy egy nagy zseninek a munkája mindig számot tarthat az érdek lődédésre. Az aranyember, mint regény elbűvöl fantasztikus leírásával és érdek feszítő meséjével, mint színdarab pedig méltán érdekelhet, midőn a regényből ismert alakokat megelevenítve látjuk és hét képben végignézhethetjük küzdelmeiket. Tegnap telt ház gyönyörködött Jókai regényes drámájában. Timár Mihály egyik legjobb szerepe Komjáthynek, mert egészen az ő egyéniségéhez illő. Jókai leírása után ilyen deli eszímás ember tehetett Timár Mihály, akiben a férfias erő a lelki szelidséggel párosul, szívéhez szóló hangja pedig bizalmat kelt a sziget magános lakóiban ép úgy, mint a Brazovics család sanyargatott Timeájában. Szabó Irma (Noémi), Fáy Flóra és Komjáthy né jó keretet képeztek Timár Mihály szerencsés személyesítőjének. Azonban ismétel-

ten hibáztatnunk kell, hogy a társulat egyik-másik tagja néha elejti a szerep fonálát és úgy szaval, hogy egész önképzőkör hangulatot áraszt a színpadon. Loesarekné és Szathmáry Árpád Brazovicsné és Brazovics-ja ismeretes jó alakítások. Teresa mamát F. Csígházi Etel személyesítette sok bensőséggel. Tanay figyelemreméltó alakítást produkált Krisztyán Tódorban, Odry pedig dícséretes haladást tanusított Kadisa szerepében. Elegáns, férfias volt föllépésében és modorában; beszéde most már mert nem hadar, nemesak teljesen érthető, de sőt élvezhető is, annál is inkább, mert természetességre, közvetlenségre törekszik, míg a társulat egyik másik tagja néha a legprózaibb szerepben is olyan tulvilági arezzal áll a színpadon s tulvilági hangon beszél, mintha a felhők mögül szólna. Kisebb szerepekben Sziklay, Bartha és Szentés említendők.

* **Nagyváradiaik a színészet jubileumon.** A debreczeni színészet százéves jubileumán a nagyváradia Szigligeti társaság küldöttségével képviselteti magát. A küldöttség tagjai, Radl Ödön elnök, Bodor Károly, dr. Adorján Ármán, Vinkler Lajos titkárok, Gyémánt Jenő, Nagy Márton és Fehér Dezső.

A Dreyfus-ügy.

Azzal a tegnap szárnyra kelt és a lapok nagy részében is megjelent hírrel szemben, hogy Picquart ellen befejezték a vizsgálatot és ügyvédjének, Laborinak megengedték, hogy kliensével érintkezzen. Azt mondja a Journal, hogy Zurlinden döntése hétfőre várható. Ha Picquart-t haditörvényszék elé állítják, akkor december 12-én fog előtte megjelenni. A Journal bizonyos fenntartással közli ezt a hírt.

Azt a tervet, hogy Picquartnak diszkardot adnak át és erre a célra gyűjtést indítanak, Picquart részéről felhatalmazott személyek kívánságára elejtették.

A Siécle állítólag felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy a kormány a minisztertanácsban arra a meggyőződésre jutott, hogy a Picquart ellen megindított vizsgálat során több, nagyobb szabálytalanság fordult elő, a minthogy az érthetetlen bírósági határozatok is csak arra magyarázhatók, hogy Picquart fogását lehetőleg megakarják hosszabbítani. A hadügyminiszter kénytelen volt vétőjogával élni és a vizsgálatot ebben az ügyben elrendelni. Több lap megerősíti, hogy a kormánybiztos az esetben, ha Picquart-t haditörvényszék elé állítják, nem fogja kérni a nyilvánosság kizárását.

Páris, november 18.

Picquart titkos fogságát ma beszüntették, mert az ellene indított vizsgálatot befejezték.

Picquart mátol fogva védőjével szabadon intézkedhetik. Hír szerint most azért került vád alá, mert Leblois ügyvédnek a postagalambokról szóló iratokat megmutatta.

Jogászörökben Dreyfus Párisba hozatalát a legközelebbi napokban várják, mert ki kell őt hallgatni, ez pedig addig, míg az Ördög-szigeten van, nem lehetséges. Azt hiszik, hogy a semmitűszék döntése csak Dreyfus visszahozatalának előkészítése volt.

Cavaignac holnap a kamarában fog ez ügyben felszólalni. Az antiszemita és Cavaignac nagyon fel vannak izgatva, mert a semmitűszék legújabb döntését közvetlenül az őt exhadügyminiszter ki-

hallgatása után hozta meg, kik pedig becsületszavukra állították, hogy Dreyfus bűnös és azt hitték, hogy a semmitűszék ennek következtében minden további vizsgálatot be fog szüntetni.

Irodalom és művészet.

* **A „Zenélő Magyarország”** zongora és zenemű folyóirat ép most megjelent XXI. füzeté tartalmazza a következő érdekes zeneműajándékokat: I. Gaál Ferencz „Nyisd ki anyám a virágos ablakot” című szép balatoni nótáját, II. Hiedberg Albert, „Szívem szerelme” című dallamos polka françaiseját, III. Aletter V. A kis özvegy die kleine Wittive” Barisson Olga által világhírűvé vált kuplét, magyar német szöveggel s végül Jensen, „A titkolt szerelme” című szép hegedű darabot zongora kísérettel. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkezdelt zenemű folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenki 10 oldalon a legszebb s leg-sikerültebb divatos zeneajándékokat hozza — negyedévesben 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Egyes számok 25 kr-ért, ha az összeg beküldetik. Előfizethetni az október—decemberi évfolyamra csakis a „Zenélő Magyarország” (Klöckner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapesten VI. Csengety-utca 62. sz. a. honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Vegyes.

Régi magyar közmondások. A Magyar Nyelvőr novemberi füzeté több magyar közmondást közöl, melyeket Viszota Gyula halátszótt ki régi magyar könyvekből. A legeredettebbek a következők:

Bagoly is bíró házában.
Oly kevély, mintha mind'a diófaig az övé volna.
Kap kétfelé, mint a Dunában haló ember
Valamely ebet bottal hajtanak a' nyul után, nem fogja a' meg.
Erdőre fát vinni.
A gazdagnak is kettő az orralyuka, mint a szegény embernek.
Minden tehén a maga bornyát nyalja.
Fáradt lónak a farka is nehéz.
Az ebnek, ha aranya vóna is, háját venne rajta.
A mi nem éget, ne fujd.
Az ökör csak ökör, ha Bétsbe hajtják is.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradia Ödön.** —

(Folytatás.) 20.

VIII.

Utókzben.

Archie látta a kocsikat a nászúttal elrobogni, azután az állomás felé vette lépteit, ahol a különböző utirányok össze találkoztak.

Archie beszált a vasutba, eleinte nem igen vette észre, hogy mindjárt az utazás kezdete óta Digby örnagné az utitársa.

Az a másik oldalon ült a legtávolabb szegletben egy vaskos francia, s egy londoni turista között.

Fiatalszabású izléses öltözetben, a mennyire csak ügyességgel magát fiatal színbe tudta varázsolni.

— Az ég szerelméért, ez az örnagné! — Mormogá Archie maga elé. — Akkor semmi esetre sem fogok tovább utazni Calaisnál.

Egészen el akart temetkezni plaid-jébe és podgyászai mögé, de az őrnagyné szeméi bájosan reá mosolyogtak — s kezét nyújtott neki.

Azután helyet cserélt a francziával, hogy Archievel épen szemben üljön.

— Nagyon örvendek, hogy itt találok, Mr. Ravel — mondá. — Egyedül utazni kimondhatatlanul unalmas dolog.

— Igaza van, Mrs Digby.

Savanyu arcot vágott hozzá, hogy Mrs Digbyvel kell utaznia, de mégis gondolta megteszi, mert majd a tengeren átkelésnél tengeri betegséget kap s kénytelen lesz meghuzódni kajütjében.

De csalódott számításában. Mert a Calais és Dover közti átkelésnél Digby őrnagyné az ő karjaiba fogódzott s megtette a tengeri utat a nélkül, hogy csak egy arczmozdulata is változott volna.

E hidegvérűsége és bátorsága őt Archie szemében legalább 20 százalékkal emelte.

— Meglepte őnt Sir Henry választása? kérdé, a mint a párt felé közeltek.

Eddig közönyös tárgyokról beszélgettek egymással.

— Nem, — asszonyom, — ez gondolható volt.

— Ugy van, de az életkor különbözősége mégis szembe szökő s ez könnyen lehet végzetessé a családi életben.

— Lehetséges, de ez a szabály csak akkor áll, ha a nő idősebb a férfinél.

Az őrnagyné bosszus arcot vágott e czélzásra.

— Valóban csodálatos látni e bizalmat, melyet a szegény Sir Henry tanusit. Pedig, de különben már késő, minek folytassam kis történetemet, most már ugyanis késő, de azt hiszem, a családi boldogságának elérhetése sokkal helyesebb lett volna ha az ifju nő mindent őszintén elmond.

— Ni nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megmondhassuk, mily mértékben volt a menyecske őszinte. A mikor Sir Henry megismerte, akkor egyébként még gyermek volt, 18 éves, és e korban nem sok beszélni való lehet multja felől.

— Ezt soha sem mondhatja az ember, Mr. Ravel.

— De nem is szükséges ismerni. Nagyon kevés azon nők száma, kiknek életében ne legyen valami eltitkolni való.

Miriámot egy kis faluban egy szigorú, szenteskedő asszony nevelte, a kinél élt mig Sir Henry oltalmába vette.

Az őrnagyné rejtélyesen nevetett. Erre Archie nek eszébe jutott az a nevetés, melylyel e nő az ujság olvasása alkalmával kísérte, továbbá arra is gondolt, hogy mennyire tudakolta Miriám e nő élettörténetét.

Bizonyára kellett lenni valamely titoknak.

— Örvendek neki, hogy Miriámnak alkalmat adtam, hogy e nőt hallgatásra kényszerítse — mondá Archie magában — mert így a mit tud nem meri elmondani, a czélzását pedig művelt társaságban nem is fogják figyelembe venni.

Azután hangosan mondá:

— Ha ön valóban azt hiszi, hogy Lady Selton nem vallott mindent meg őszintén, miért nem pótolta ki kegyed ismeretével.

Mrs Digby jól tudta, hogy veszélyes lesz neki tovább mennie, de mégis, annak tudatában hogy érthet egy nőnek, kit gyűlöl többet merészelt.

— Valódi értelmét nem tudtam kivenni annak, a mit a társaságban beszéltek. Suttogtak valamiről, hogy vele mielőtt Rylandot elhagyta, valami történt, a mint még nagyon ifju volt. Talán hallott erről valamit Sir Henry.

— Nagyon valószínű — mondá Archie ridegen — s ha nincs egyébről szó, mint a mit rebesgetnek, nem igen érdemes tovább hallgatni. Nagyon is sokat fecsegnek. Meg vagyok győződve, hogy még az oly erényes életen, mint a minő az öné, is lelnek megbeszélni valót. Természetesen, ez csak amolyan hiába való beszéd, az ilyet pletykának nem igen lehet hinni s az ön neve és Gunter tábornok szava minden ilyesnek valószínűségét kizárja.

— Valóban fecsegnek rólam? — kérdé szeliden, pedig bizony kimondhatatlan élvezetet szerzett volna neki, ha Archie a tengerbe zuhan hanyathomlok s magával viszi titkát.

— Igen, a mint hogy mindenről beszélnek s a kegyed Indiában tett tapasztalatai igazolják ezt, hogy a fecsegés a katonáskodás és klubok körében veszélyesen el van terjedve.

Doroerben Archie elbueszott utitárs nőjétől. E katona városban pár napot szándékozott tölteni.

Archie örvendett, hogy megszabadult tőle. Nem volt valami kényes érzékenységi, de mégse akarta kockáztatni jó hírnevét azzal, hogy egy még egyszer oly idős hölgygyel, mint a mily koru volt ő, tette meg az utat.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara értesítései.

A kereskedelmi és iparkamarához a következő nyilvános pályázati, illetve árlejtési hirdmények érkeztek be:

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél f. évi november hó 24-ére kintűzött ajánlat beadási határidővel a vonali részére biztosítandó pályafentartási fák szállítására.

A m. kir. államvasutak gépgyára részére szükségelt 3450 drb. borszj szállítására f. évi december hó 1 lejárattal pályázat hirdetetik.

A m. kir. debreczeni III. honvédelmi bizottság f. év december 1-i lejárattal árlejtést hirdet nagymennyiségű marhaus, disznósir és különféle fűszerek szállítására.

A m. kir. államvasutak igazgatósága XXIV csoportba beosztott anyagokra f. évi decemberi 2-i lejárattal nyilvános árlejtést tart. A különféle anyagok sorozata, azok mennyisége kamaránknál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. évben össze yülő üres hordókat a f. évi december 6-án tartandó nyilvános árlejtésen eladja.

A m. kir. államvasutak jobb parti üzletvezetősége faanyag szükségletet az az 1899. évre nyilvánosan akarván fedezni, f. é. december 6-i lejárattal pályázatot hirdet.

Mindezen hirdetések és pályázatokra nézve a feltételek és a teljes k.mutatások kamaránknál megtekinthetők.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leírását küldte be: Uj szelepeirendezésével bíró pneumatikus kerékabroncs. Biztosító készülék fölvonó gépek számára. Kanalakon alkalmazható szűrő. Füst- és koromemésztő tüzelés. Csomagolás ércpénz, bankjegyek és értékpapírok szállítására. Lánc nélküli hajtó szerkezet kerékpárok számára. Ujtások villamos ivlámpákon (Siemenst és Haslke) Rögzítő szerkezet toló létrák számára. Gabonaosztályozó készülék. Papirtovábbító szerkezet nyomdaképek számára. Vas beton menyezett. Boronás vető-éke. Gázizzóttest védő. Eljárás és készülék átlátszó jég előállítására. Fekete golyó bőrből és bádógból. Távbeszélő rendszer az előfizetők által kezelhető átkapcsolóval. Közvet-

len hatású ikergőzzívátvü, levegő és egyéb gázok számára. Biztosító szerkezet zárahhoz. Ujtások dobozvágó és szögerő gépeken. Ürülék elégető kemenceze vizelet lepárolgatással egybekötve.

Mindazok, akik a szabadalmak iránt érdeklődnek, azok leírását és rajzait kamaránknál megtekinthetik.

Debreczen, 1898. nov. 17.

Kereskedelmi és Iparkamara.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. november hó 18-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	119.75	120.25
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.—	121.—
" koronajáradék 4%	97.90	98.40
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.25	101.—
Osztrák aranyjáradék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/10%	100.50	101.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	381.75	382.25
Osztrák hitelbank részvény	353.—	353.20
Magyaripar- és keresk. bank. r.	99.50	100.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	122.60	123.60
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	122.50	123.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák " " "	19.50	20.—
Olasz " " "	11.80	12.30
Bazilika sorsjegy	6.60	7.—
Jó-szív " " "	3.70	4.10

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	5.66	5.75
20 márkás arany	11.78	11.82
20 frankos arany	9.54	9.58
1 Sovereigns	12.05	12.09

Budapesti gabonátőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. november 17-én.

Hűvös, ködös idő, magasabb külföldi jegyzések alapján ma áremelkedést vártak. Ez azonban nem következett be. Tömeges arbitrag-eladások román és szerb búzák alapján nyomták az árat. Nagyobb nyomást azonban nem gyakorolhattak, mert még mindig történnek véleményvásárlások és ezeknek tulajdonítható, hogy a déli tőzsdén a márcz. buza ára ismét 5 krral felszökött.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 600 mm. 81 k. 10-85 forinton, 500 mm. 80 k. 10-75 forinton, 100 mm. 70 k. 10-80 forinton, 200 mm. 79 k. 10-75 frton, 900 mm. 79 k. 10-70 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A malmok azt állítják, hogy nem lesznek képesek a teljes üzemet fentartani. Mintegy 50.000 mm. vásároltak, fimm fajokat, tertott áron, mig középminőségek inkább el voltak hanyagolva. A kínálat ugy magyar, mint idegen búzában bőséges volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza márcziusra	9.68 — 9.70
Rozs márcziusra	8.30 — 8.32
Tengeri májusra	4.66 — 4.68
Zab márcziusra	5.98 — 5.96
Repeze augusztusra	12.15 — 12.55

Délután 4 órakor zárlat:

Buza márcziusra	9.73 — 9.74
Rozs márcziusra	8.30 — 8.32
Zab márcziusra	5.98 — 5.99
Tengeri májusra	4.67 — 4.68
Repeze szeptemberre	12.40 — 12.50

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 49. Bérlet 41-ik sz. „B”
Ma pénteken, 1898. évi november 18-án:

Mártha

vagy:

A Richmondi leányvásár.

Regényes vig opera 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

Lady Barriet Durham, a királynő udvarhölgye — Leopold F.
Nancy, meghittje — — — F. Kállay L.
Lord Tristán Mickleford rokona — Csatar Győző.
Lyonel) — — — Karaes Imre.
Plumkét) haszonbérnök — Mezei A.
A richmondi bíró — — — Szentés János.
Dobos — — — — Rubos Árpád.
Szolga, a Ladinél — — — Makray D.

9686. tkv.
1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen szab. kir. város végrehajthatónak Ifj. Farkas Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő, a debreczeni 4706. sz. tjkvben A. + a. fekvő, a 3917/24. hrsz. a. beltelkes házra az árverést 935 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1898. évi december hó 13-ik napján délután 3 órakor** ezen kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 93 forint 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1898. augusztus hó 10 én.

Nagy Károly kir. táblai bíró helyett:

Rottler

1035-1-1

kir. tszéki bíró.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárusítás

az üzlet teljes felosztása miatt

a raktáron levő: vásznak, bélés-árak, kanavásznak, ruhaszövetek, selyemkelmék, nap- és esernyők, függönyök, szőnyegek, miderek, velezek, cretonok kötének, kész fehérműek, paplanok, abroszok és szerviettek, valamint mindenemű divatárucikk a

beszerzési áron alul

adatnak el.

Minden vásárlás csak felárba kerül.

Ezen rendkívül kedvező bevásárlási alkalmat a t. érdeklődők figyelmébe ajánlja tisztelettel

Besenczky Kálmán

Debreczen, 1000 15-13

a Bika szállóval szemben.

3 tuczat 5 forintért

valódi francoza

G u m m i

vagy

Halhólyagot 983-26-22

a legfinomabb minőségben szállít a „Nagybani gummiáruraktár” IX. ker., Üllői-ut 21. szám. — Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árukért a pénz visszaadatik

3 tuczat 5 forintért

Pályázati hirdetmény.

A Hajdu-sámsoni községi **kisdedóvoda-vezetőnői** állásra, mely 300 frt készpénzfizetés, egy öl tűzifa, továbbá 2 szoba, konyha, kamara, pineze — szabad használatából álló — javadalmazással van egybekötve, pályázat hirdetetik.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint képesítésüket igazoló okmányaikat **folyó évi december hó 1-ső napjáig** alulírott felügyelő-bizottsági elnökhöz nyújtásuk be.

Kelt H.-Sámsonban, 1898. év november hó 15.

Ethey János,

1035-1-1

felügyelő biz. elnök.

Örök áron eladó vagy bérbe kiadó

az Elepi-pusztán ugynevezett Fertői-lapos

48 és fél nyilas

szántó és legelő föld.

Értekezhetni felőle Riekl József Zelmós üzletében, vagy a tulajdonos **Özv. Fábriusz Gézáné** Széchenyi-utca 31. 1031-3-1

Előjegyzési naptár

az 1899. évre

a megrendelő

cégnomásával s reklámjával

diszes kiállításban

50 db 100 db 200 db

25 frt 48 frt 90 frt

megrendelhető a

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaságnál

Debreczenben,

Mintákat kívánatra bemutatunk.

Meghívás.

Az „István” gőzmalom-társulatnak

1898. november 20-án délelőtt 10 órakor

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében

tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

Igazgatósági javaslat az „István” gőzmalom fennállásának 50-ik évfordulója megünneplése tárgyában.

Debreczen, 1898 november 3.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 27. cikke értelmében — f. évi november 18 és 19-én délelőtt 10-12 óráig, délután 2-4 óráig a társulat Kossuth-utcai irodájában átvenni sziveskedjenek.

1003 2 2

Az igazgatóság.

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.